

Nr 35.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 5 förordningen den 16 maj 1890 (nr 21 s. 11) angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända.

I en den 7 mars 1947 dagtecknad proposition, nr 155, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av § 5 förordningen den 16 maj 1890 (nr 21 s. 11) angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända.

Berörda lagförslag är av följande lydelse:

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av § 5 förordningen den 16 maj 1890 (nr 21 s. 11) angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända.

Härigenom förordnas, att § 5 förordningen den 16 maj 1890 angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända¹, skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

§ 5.

Egendom, som — — — av dem.

Vid belåning av växande skog skall lånsökanden avgiva förklaring, att rörande rätten att avverka skogen skola

Föreslagen lydelse:

§ 5.

Egendom, som — — — av dem.

Vid belåning av växande skog skall därest hypoteksföreningens styrelse finner det erforderligt för skogsvär-

¹ Senaste lydelse, se 1930: 204.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

gälla de bestämmelser hypoteksföreningens styrelse finner påkallade i och för skogsvärdets vidmakthållande; och må lånet ej utlämnas, innan sådan föreskrift blivit meddelad, som omförmäles i lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begränsning av rätten att avverka skog å in-tecknad fastighet. Ej må medgivas, att föreskriftens tillämpning upphör före det lånet nedgått till det belopp, som kunnat beviljas även utan skogens belåning.

Vid belåning — — — full säkerhet.

dets vidmakthållande, överenskom-melse träffas om inskränkning i rät-ten att avverka skogen; och må, där sådan överenskommelse träffats, lå-net ej utlämnas innan föreskrift bli-vit meddelad som omförmäles i lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begräns-ning av rätten att avverka skog å in-tecknad fastighet.

Vid belåning — — — full säkerhet.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1947.

I § 4 förordningen den 16 maj 1890 (nr 21 s. 11) angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända — sådan paragrafen lyder enligt förordningen den 27 mars 1942, nr 133 — stadgas, att lån å jordegendom må meddelas till högst sextio procent av egendomens utav föreningens styrelse fastställda belåningsvärde. På framställning av lånsökanden må, såvitt omständigheter-na ej till annat föranleda och fråga icke är om lån utan fastställd amortering, i belåningsvärdet inberäknas, förutom jordvärdet, jämväl värdet å växande skog.

Enligt § 5 andra stycket i 1890 års förordning, sådan paragrafen lyder enligt förordningen den 6 juni 1930, nr 204, skall lånsökanden vid belåning av växande skog avgiva förklaring, att rörande rätten att avverka skogen skola gälla de bestämmelser hypoteksföreningens styrelse finner påkallade i och för skogsvärdets vidmakthållande. Lånet må ej utlämnas, innan sådan föreskrift blivit meddelad, som omförmäles i lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begränsning av rätten att avverka skog å in-tecknad fastighet.

En dylik föreskrift, som utfärdas av vederbörande skogsvårdsstyrelse på begäran av hypoteksföreningen, innebär att vad som överenskommits mellan hypoteksföreningen och låntagaren skall lända till efterrättelse med den verkan, som i 1930 års lag sägs. Någon möjlighet för hypoteksföreningarna att medgiva dispens från tillämpningen av 1930 års lag föreligger icke.

Sveriges allmänna hypoteksbank har i framställning till Kungl. Maj:t an-fört, att den sålunda gällande obligatoriska tillämpningen av 1930 års lag framstått såsom ett väsentligt hinder för hypoteksföreningarna att belåna växande skog. Enligt hypoteksbankens mening syntes det onödigt med hän-syn till långivarens säkerhet att i samtliga fall vid belåning av växande skog

upprätthålla det nu gällande systemet med särskilda föreskrifter rörande rätten till skogsavverkning. Hypoteksbanken förordade därför den ändring av bestämmelserna angående skogsbelåningen, att hypoteksförening icke skulle vara skyldig — men väl vara berättigad — att såsom villkor för belåning av växande skog föreskriva, att 1930 års lag skulle göras tillämplig med avseende å lånsökanden tillhörig egendom.

Det av hypoteksbanken framlagda förslaget att frigöra belåningen av växande skog från det nu obligatoriska villkoret om tillämpning av 1930 års lag har lämnats utan erinran från *remissinstansernas* sida.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Vid tiden för tillkomsten av ifrågavarande bestämmelser tedde det sig naturligt och önskvärt att föreskriva en obligatorisk tillämpning av 1930 års lag. Under den därefter förflutna tiden ha förhållandena emellertid undergått sådan förändring, att det icke längre synes nödvändigt att för hypoteksföreningarnas del upprätthålla kravet på en dylik tillämpning av lagen.

Såsom hypoteksbanken anfört skulle belåningen av växande skog genom hypoteksföreningarna otvivelaktigt underlättas och effektiviseras, därest 1930 års lag gjordes tillämplig endast i de fall, där hypoteksföreningens styrelse funne det erforderligt för skogsvärdets vidmakthållande. Hänsynen till obligationsinnehavarna torde icke hindra en sådan omläggning då, enligt vad antagas kan, säkerheten för lån av förevarande slag icke torde komma att äventyras genom att det nu gällande villkoret göres fakultativt i stället för obligatoriskt.

Med hänsyn härtill och då nu berörda fråga torde kunna lösas utan avvaktan på resultatet i övrigt av den utav 1946 års riksdag begärda utredningen angående jordbrukets fastighetskredit m. m., tillstyrker jag det av hypoteksbanken framlagda förslaget om slopande av nyssnämnda obligatoriska villkor för skogsbelåning.

Utskottet tillstyrker det föreliggande förslaget och får alltså hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 25 april 1947.

På bankoutskottets vägnar:

GUST. SVEDMAN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sandén*, Sundvik*, Fahlander*, Grym, Johannesson, Annér* och Persson i Vinslöv;

från andra kammaren: herrar Svedman, Andersson i Munkaljungby*, Sundberg, von Seth, Nilsson i Landskrona*, Persson i Norrby, Stjärne och Sköldin.

* Ej närvarande vid justeringen.